

In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Pensioen 1-2-3 bevat geen persoonlijke informatie over uw pensioen. Die vindt u wel op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wat vindt u in laag 1, 2 en 3?

Pensioen 1-2-3 bestaat uit 3 lagen. In deze tweede laag vindt u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1. Tot slot vindt u in laag 3 juridische en beleidsmatige informatie van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten. U kunt laag 1 en 3 vinden op www.spt.nl of u kunt deze bij ons opvragen.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

U neemt deel in de pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten en u heeft ouderdomspensioen opgebouwd. Dat ouderdomspensioen ontvangt u als u 65 jaar wordt. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. De AOW is het pensioen dat u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten is vooral afhankelijk van de ingelegde premie en het aantal jaren dat u deelnam. Het ouderdomspensioen wordt vanaf 65 jaar maandelijks uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

De pensioenregeling waaraan u deelneemt is een uitkeringsovereenkomst.

Partner- en wezenpensioen

Zolang u deelneemt bij Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten, is er voor uw partner een partnerpensioen verzekerd en voor uw kinderen wezenpensioen. Het partnerpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt en uw partner in leven is. Het wezenpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt tot de leeftijd van 18 of 27 jaar van het kind. U kunt daarover meer lezen in het pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten. Het pensioenreglement vindt u ook op www.spt.nl. De hoogte van het pensioen voor uw partner en uw kinderen bij uw overlijden staat op uw UPO en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

U kunt op uw pensioendatum, een deel van uw ouderdomspensioen ruilen voor (meer) partnerpensioen. Dat betekent dat uw ouderdomspensioen dan lager wordt. Uw partner en kinderen ontvangen dan een pensioen van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten als u overlijdt nadat u met pensioen bent gegaan.

Verder kan uw partner recht hebben op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid: de Anw-regeling. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Uw partner woonde of werkte in Nederland en heeft de AOW-leeftijd nog niet bereikt en uw partner zorgt voor een kind dat jonger is dan 18 jaar of uw partner is voor meer dan 45% arbeidsongeschikt. Meer informatie kunt u vinden op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) www.svb.nl.

Pensioenreglement

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Kijk op www.spt.nl of vraag het pensioenreglement bij ons op.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Er is geen arbeidsongeschiktheidspensioen

Uw pensioenregeling voorziet niet in een arbeidsongeschiktheidspensioen. Als u arbeidsongeschikt wordt, is er dus in aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA) geen recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Hoe bouwt u pensioen op?

A. AOW: dit pensioen ontvangt u van de overheid

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid. U bouwt in 50 jaar AOW op. U bouwt alleen AOW op als u in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd u AOW krijgt, hangt af van uw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk.

De AOW-bedragen worden jaarlijks aangepast. Kijk voor de bedragen en voor verdere informatie over de AOW op www.svb.nl.

Let op: hebt u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten hebt opgebouwd

Hoever pensioen u opbouwt via de pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten, ziet u op uw UPO. Het UPO ontvangt u als gewezen deelnemer of als ex-partner minimaal eens per 5 jaar. Als arbeidsongeschikte deelnemer of als pensioengerechtigde ontvangt u het UPO eens per jaar. Op het UPO staan het ouderdompensioen dat u nu hebt opgebouwd. Op het UPO vindt u ook gegevens van het partner- en wezenpensioen. Dat is pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Wilt u een totaaloverzicht van het pensioen dat u bij Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten en bij eventuele andere pensioenuitvoerders hebt opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf zorgen voor een aanvulling op uw AOW en het pensioen dat u hebt opgebouwd bij Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering - zoals een lijfrente - af te sluiten.

Welke keuzes hebt u zelf?

Pensioenvergelijker

Pensioenregelingen verschillen van elkaar. Met de pensioenvergelijker krijgt u in een paar stappen een overzicht op welke punten een willekeurige andere pensioenregeling verschilt van deze regeling. Op basis van de verschillen kunt u bepalen hoe belangrijk deze voor u zijn en indien gewenst in actie komen. Dat kan handig zijn, bijvoorbeeld bij de wisseling van een baan. U vindt de pensioenvergelijker op onze website.

Ouderdompensioen ruilen voor partnerpensioen

Als u met pensioen gaat, dan kunt u een deel van uw ouderdompensioen ruilen voor partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdompensioen. Maar uw partner krijgt dan wel een hoger pensioen van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten als u komt te overlijden.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen hebt om wel of niet te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Meer informatie over het ruilen van pensioen is te vinden in het pensioenreglement. Zie ook www.spt.nl voor meer informatie.

Partnerpensioen ruilen voor ouderdompensioen

Naast ouderdompensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen wilt ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen, of misschien hebt u geen partner (meer).

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen hebt om te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Als u wél een partner hebt moet hij/zij het wel eens zijn met deze keuze. Meer informatie over het ruilen van partnerpensioen voor een hoger ouderdompensioen is te vinden op www.spt.nl.

Als u deels met pensioen gaat

In plaats van ineens volledig met pensioen te gaan op uw pensioenleeftijd, kunt u er ook voor kiezen om een deel van uw pensioen eerder in te laten gaan. Dit kan vanaf 60-jarige leeftijd. U gaat minder werken en ontvangt daarnaast al gedeeltelijk pensioen van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten.

Welke keuzes hebt u zelf?

U kunt er ook voor kiezen om na uw pensioenleeftijd gedeeltelijk langer door te werken. U kunt dan een deel van uw pensioen in laten gaan op leeftijd 65. Het uitbetalen van het andere deel van uw ouderdomspensioen kan worden uitgesteld totdat u volledig met pensioen gaat. Voor het deel dat u later met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Kijk voor meer informatie over de verhoging van uw opgebouwde pensioen op www.spt.nl. Kijk voor de voorwaarden voor het uitstellen van pensioen in het pensioenreglement.

Pensioen vervroegen of uitstellen

In plaats van met pensioen te gaan op de 65-jarige leeftijd kunt u er voor kiezen om langer door te werken. Als u dat wilt, kunt u het uitbetalen van uw ouderdomspensioen uitstellen totdat u echt met pensioen gaat. Als u later met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Kijk voor meer informatie over de verhoging van uw opgebouwde pensioen op www.spt.nl. Kijk voor de voorwaarden voor het uitstellen van pensioen in het pensioenreglement.

U kunt er ook voor kiezen om uw pensioen eerder in te laten gaan dan op 65 jaar. Dat betekent wel dat uw ouderdomspensioen lager wordt. Eerder met pensioen gaan heeft dus financiële gevolgen. Het ouderdomspensioen wordt verlaagd. U moet er ook rekening mee houden dat de AOW wellicht later ingaat dan uw vervroegde pensioen. Kijk op www.svb.nl om te zien wanneer uw AOW ingaat.

Beginnen met een hoger of lager pensioen

U kunt de keuze maken om eerst een periode een hoger ouderdomspensioen te ontvangen, en daarna een lager ouderdomspensioen.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen hebt, kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Hoe zeker is uw pensioen?

Welke risico's zijn er?

De opbouw en uitbetaling van pensioen gaan over een heel lange periode. Vanaf de start van de opbouw tot de laatste pensioenbetaling kan wel eens 80 jaar zitten. In zo'n periode verandert de wereld waardoor er risico's kunnen ontstaan die uw pensioen bedreigen. De risico's leiden mogelijk tot een tekort.

Ons fonds probeert voorbereid te zijn op de risico's die uw pensioen kunnen bedreigen. In het verleden is dat niet altijd goed gegaan. Bijvoorbeeld door de snelle stijging van de levensverwachting. Die stijging is namelijk groter dan de stijging waarmee we rekening hebben gehouden. Als deelnemers gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. Het pensioenfonds moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend.

De rentestand beïnvloedt de waarde van de pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting van het geld dat ze nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente is, hoe meer geld Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Als de rente langdurig laag blijft, maakt dat de pensioenen dus duur.

Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan verlies op een andere belegging goedmaken. Een pensioenfonds of -verzekeraar kan beleggingsrisico's ook afdekken. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Er zijn meer risico's waar Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten rekening mee moet houden om uw pensioen zo goed mogelijk te beschermen. Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten moet die risico's dus letterlijk 'managen'. Meer informatie over het risicomanagement van Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten vindt u op www.spt.nl.

Besluiten van het fondsbestuur over het beleid over de hoogte van de premie en de indexatie zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Vanaf 2015 moeten pensioenuitvoerders bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de zogenoemde beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden. Kijk op www.spt.nl voor meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad.

Hoe zeker is uw pensioen?

Waardevast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag in 2019 iets minder kopen dan in 2018. Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten probeert daarom ook elk jaar uw opgebouwde pensioenrechten met 1,15% te verhogen. Dat noemen we ook wel toeslagverlening of indexatie. De verhoging zorgt ervoor dat uw pensioen zijn waarde houdt en wordt uitgedrukt in een percentage. Dit heet een waardevast pensioen. Het lukt niet altijd om de pensioenen mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. Als het financieel tegenzit, kan het zo zijn dat Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten geen of geen volledige verhoging kan toekennen. Dat betekent dan dat uw pensioen minder waard wordt. Als het daarna financieel beter gaat, kan uw pensioen eventueel extra worden verhoogd.

Als er een tekort is

Het kan gebeuren dat Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten ondanks alle voorzorgen toch geld tekort komt om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Het pensioenfonds heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: bijvoorbeeld niet indexeren. Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. In het uiterste geval kan Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten besluiten uw opgebouwde pensioen of pensioenuitkering te verlagen.

De afgelopen jaren hebben wij de pensioenen voor deelnemers als volgt verhoogd*:

	Indexatie	Stijging van de prijzen
2018	0,67%	1,7%
2017	0,11%	1,4%
2016	0%	0,3%
2015	0%	0,6%
2014	0%	1,0%
2013	0%	2,5%
2012	0%	2,5%
2011	0%	2,3%
2010	0%	1,3%
2009	0%	1,2%

* De cijfers over stijging van de prijzen zijn gebaseerd op cijfers van het CBS.

In de afgelopen jaren verlaagde Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten de pensioenen als volgt:

	Verlaging
2018	0%
2017	0%
2016	0%
2015	0%
2014	0%

Meer informatie over hoe Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten er financieel voor staat, vindt u op www.spt.nl.

Welke kosten maken wij?

De pensioenuitvoerder maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor de administratie. Daar vallen de kosten voor de uitbetaling van de pensioenen en de incasso van de premies onder. Ook maken wij kosten voor de communicatie, bijvoorbeeld voor het maken en verzenden van dit Pensioen 1-2-3 en het UPO.

Daarnaast zijn er de kosten om het vermogen te beheren. Beleggen van het vermogen kost geld. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen waaraan wij vragen om het vermogen te beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties.

Op www.spt.nl en in het jaarverslag vindt u een specificatie van de kosten die wij maken.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan is voor uw pensioenregeling hetzelfde. We krijgen deze gegevens automatisch door van de gemeente, net als de gegevens van uw partner. U hoeft dit dus niet zelf aan ons door te geven. Als u overlijdt heeft uw partner mogelijk recht op partnerpensioen van ons fonds. Vindt u dat het partnerpensioen niet goed genoeg geregeld is, zorg dan dat u iets extra's regelt.

Let op: woont u ongehuwd samen, dan heeft uw partner niet automatisch recht op partnerpensioen bij uw overlijden. Om uw partner daarvoor in aanmerking te laten komen, moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen. U moet bijvoorbeeld een notarieel samenlevingscontract hebben. Een kopie van dat contract moet worden opgestuurd naar Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten. Meer informatie hierover leest u op www.spt.nl.

Als u gaat scheiden of uw geregistreerd partnerschap beëindigt

Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat u opbouwde tijdens het huwelijk of de periode van het geregistreerd partnerschap. U kunt met uw ex-partner afwijkende afspraken maken. Deze afspraken moet u vastleggen in een echtscheidingsconvenant. Om ervoor te zorgen dat de ex-partner een deel van het ouderdomspensioen rechtstreeks van het fonds ontvangt, moet u of uw ex-partner binnen twee jaar ons fonds laten weten welke afspraken u gemaakt hebt. Als u dat niet doet binnen deze termijn, moet u straks zelf het deel van het ouderdomspensioen voor uw ex-partner uitbetalen aan uw ex-partner.

Let op: het recht op een deel van het ouderdomspensioen geldt niet voor ongehuwd samenwonenden. Ongehuwd samenwonenden moeten zelf afspraken maken over de verdeling van het pensioen.

Uw ex-partner heeft ook recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum van echtscheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap. Voor het recht op het partnerpensioen hoeft u niets te doen. Tenzij uw ex-partner afstand doet van het recht, dan moet u het pensioenfonds wel informeren.

Let op: ook ongehuwd samenwonenden kunnen recht hebben op het partnerpensioen. Kijk voor meer informatie op www.spt.nl.

Als u verhuist naar het buitenland

Meld dit aan uw pensioenfonds. Informatie over de gevolgen voor de AOW vraagt u aan bij de Sociale Verzekeringsbank. Of kijk op www.svb.nl.

Let op: ook als u binnen het buitenland verhuist, moet u Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten daarover informeren.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk eens per jaar hoeveel pensioen u hebt opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Als u vragen hebt

Voor alle vragen over uw pensioenregeling kunt u bellen met Stichting Pensioenfonds Tandartsen en Tandarts-specialisten, te bereiken op 088 - 116 3017, of kijkt u op www.spt.nl.